Ára: 77 Ft

Szarvas és Vidéke

2003. március 13. ÖNKORMÁNYZATI HETILAP XVIII. évfolyam 11. szám

INTERNET SZOLGÁLTATÓ PARTNERÜNK
SZARVASI ÁLTALÁNOS INFORMATIKAI KFT.

Tartalom

2. oldal
Kitekintő...
Várják az 1%-ot...

3. oldal
Az polgármester hírei...
Fenntartások a fenntartóváltásról...

4. oldal
Kék hírek...
Együtt a város életében...

5. oldal
Emlékezés Szarvasi Györgyre...

6. oldal
Horoszkóp...
Moziműsor

7. oldal
A róka és a holló esete...
Még van esély a bennmaradásra...

8. oldal
Személyes tapasztalatok Bonyhádról...

Dobogós hely az első tanulmányi versenyen

A szeghalmi Általános és Alapfokú Művészeti Iskola rendezte meg az I. Országos Társastánc Tanulmányi Versenyt 2003. március 1-jén.

A versenyen résztvevő Chován Kálmán Művészeti Alapiskola igazgatónőjével, Brachna Irénnel beszélgettem az eseményről és az iskola által indított csapatról.

– Milyen időközönként rendezik meg a jövőben a tanulmányi versenyt?

– A tervek szerint 3 évenként mérhetik majd össze tudásukat a növendékek. Ez persze azzal is jár, hogy az egyének idővel cserélődnek majd, hisz korcsoportonként meg van szabva az alsó és felső korhatár is.

– Hány iskola képviseltette magát a versenyen?

– Összesen 14 iskola csapata indult a versenyen az ország egész területéről két korcsoportban.

– Mely kategóriákban indultak a szarvasiak?

– Standard és latin-amerikai táncok kategóriákban.

Hat párral vettünk részt a versenyen. Mindkét kategóriában egy kötelező kombinációt és egy szabadon választott koreográfiát kellett bemutatni.

– Kik segítették a felkészülést?

Folytatás a 3. oldalon

Tisztelettel meghívjuk Önt, Kedves Családját és Barátait az 1848. március 15-i városi megemlékezésre
2003. március 15. 12 órára
Helyszín: Szarvas, Árpád köz Kossuth-szobor

Program: 11.30 Térzene - Szarvasi Rezesbanda, vezényel: Szabados Tóth Gábor 12.00 Ünnepélyes zászlóbontás a déli harangszó alatt • Himnusz • Ábrányi Emil: Él a magyar...-előadja: Balázs Sándor • Szarvas város polgárait köszönti: Babák Mihály polgármester, országgyűlési képviselő • Megemlékezés az 1848-as forradalomról: Dr. Kutas Ferenc a Vajda Péter Gimnázium tanára • Babits Mihály: Hazám - előadja: Lengyel Tünde • Könyörgés a nemzetért Réthy István c. apát plébános • Koszorúzás - tárogatón közreműködik: Dr. Zima János • Az Európai Unió Himnusza.

Tisztelettel meghívjuk Önöket a műsort követően a '48-as emlékműhöz, hogy közösen helyezhessük el az emlékezés virágait.

Tojások – aranyporral

Különlegesen szép, aranyporral díszített kacsatojásokat készíthettek azok a gyermekek, akik – szüleikkel együtt –, az elmúlt hét szombatján ellátogattak a vásártéri Napfény Evangélikus Óvodába. A délelőtti népi játszóházi foglalkozás vendége ugyanis egy népművész, Lázár Julianna volt, aki a tojásfestés rejtelmeibe avatta be a gyerekeket és az érdeklődő anyukákat.

A forró viasszal megrajzolt mintákat kifestették, majd száradás után aranyporral tették még díszesebbé. Egymás után születtek a szebbnél-szebb festett kacsatojások, melyek leginkább az anyukák munkáját, alkotó kedvét dícsérték. A kicsik ugyanis egy idő után a szomszédos tornaszobába vándoroltak át, ahol ötletes és szép famászókák, mini focikapu és sok más játék csábította őket. Csasztvan Istvánnétól, az óvoda vezetőjétől azt is megtudtuk, hogy a fából készült játékokat a tavalyi óvodabál bevételéből vásárolták.

A szombati játszóházban nemcsak festeni lehetett a tojásokat, hanem aki úgy gondolta, más technikát is választhatott. Például a découpage-t, ami azt jelenti, hogy kis darabokra vágott szalvétadarabokat ragasztottak a tojásokra, melyek így különböző színekben pompáztak. A tojások mellett nyuszikat is készíthettek a résztvevők – színes papírokból vagy kukoricacsutkákból. S hogy a játszóházi foglalkozásnak nagy volt a sikere, azt jól mutatja, hogy az eredetileg 9-től 11.00 óráig meghirdetett program résztvevői még fél 12 után is javában alkottak.

L.J.

Évadot zártak, évadot nyitottak

Sajnálatos módon, megemlékezéssel kezdődött a Szarvasi Kajakkenu Club múlt pénteki évadzáró-évadnyitó vacsorája. A szomorú apropót Sándor Tamás halála adta, aki tavaly 61 évesen váratlanul távozott közülünk. A szakosztály megalapítójának életútját Dobruczky Zsolt elnök méltatta, majd a klub elmúlt évi működéséről is ő számolt be az egybegyűlteknek. Az est díszvendégei között ott volt többek mellett Angyal Zoltán, a sikert sikerre halmozó magyar kajak-kenu válogatott szövetségi kapitánya, Schmitt Gábor, a honi szövetség főtitkára, és az elmúlt évben Európa-bajnoki címet nyerő Keresztesi Alexandra. Városunk képviseletében megjelent Babák Mihály polgármester, dr. Gyalog Sándor alpolgármester, de Sinka József polgármesterrel az élen, eleget tett a házigazdák meghívásának a békéscsabai és szentandrási klub vezetősége is.

Az elnöki beszámolóból kiderült, hogy a klub működését új elnökség irányítja, amely a kajaktárolók megépítésére felvett hitel visszafizetése végett szigorú költséggazdálkodást folytatott az elmúlt esztendőben. Ennek ellenére a sportolók valamennyi betervezett viadalon rajthoz tudtak állni, sőt szokásos rendezvényüket, a Körös Kupát is lebonyolították, amely az idei évtől kezdve Sándor Tamás-emlékversenyként kerül a versenynaptárba. Elhangzott az is, hogy a klub az egyesületek közötti országos rangsorban öt helyet rontott korábbi, 24. pozícióján. A visszaesést persze nem az utánpótlás korosztály eredménytelensége okozta, hanem a kenu szakág hiánya és a masters kategóriához tartozó, idősebb kajakosok passzivitása.

Folytatás a 7. oldalon

Március 15. elé

Vajda Péter

7. tanszéki beszéd

(Szarvason, őszutó 26. 1843.)

Tárgy: A szabadság (részlet)

(...) Midőn az egyes ember azt teheti, amit akar, azt mondjuk, független, midőn nemzet van ezen szerencsés állapotban, szabadnak nevezzük őt. Élet, mozgékonyság, szabadság, tehát az, mit becsülünk, szeretünk, kívánunk a nemzeteknél, valamint az egyénekben is a munkásságot és függetlenséget főkincsnek nyilvánítjuk: ellenben a pangást, munkátlanságot, szolgai állapotot szeretni nem tudjuk a népeknél és orvoslandónak tartjuk a magánosoknál is. Becsülendő tehát azon szent vágy a kebelben, melly szabadságért eseng, szent a munka, melly a szabadságért tétetik és drága gyöngy mindazon csepp vér, melly a szabadságért foly. Szabad embernek nem lehet ellensége az, ki azon kincs után vágy, mellyet ő bir; a rabszolgának pedig természetes barátja az, ki lánczot visel: szabad nemzethez legméltóbb dolog a szabadság mellett őrködni, segíteni az életért küzdőket, valamint a leigázott népfajnak istentül keblébe ültetett tüze az melly életért ví, melly az erkölcsi pangásnál kevesebbé rossznak tartja a harcz vészeit és a testi halált. (Adjatok testi halált egynek, száznak és ezereknek, ha ezek szent sirján a nemzet szabadságfája virágzandik föl.)

Szabadság az emberi vitatkozások legszebb tárgya, az emberi küzdések legfőbb czélja, az emberi ész és munka legszebb koronája. Szabadságban a balsors is tűrhető, nélküle a szerencse mit sem ér, vele jól izlik a száraz kenyér és hives viz, nélküle, az arany billikomnak semmi becse; ha ő fedez, jót alszol a puszta földön is, ha ő elhagyott, oda van mindened. Szabad hazában jobb szeretek utolsó polgár lenni, mint első a rabszolgák között. Mit ér csergetnem az arany lánczokat, mellyek minden lépten gátolják lábomat és szorítják kezemet; mit ér viselnem a gyémántos hüvelyt, midőn a kard maga hajszálon függ fejem fölött? A szabadság ollyan füszer, melly nélkül semmi élv nem izlik, melly nélkül a nap fényébül a kellem, az álldásbul a zamat hibázik. Mint a beteg embernek akármit tész elébe, semmi sem fogja inyét csiklandozni, gyomrát valódi munkásságra birni, tenyészetét előmozditani: ugy azon erkölcsi beteg, ki szabadság hijával van, bármit tégy is elébe, rossz gyomrot mutat mindenhez s hogy boldoguljon és örüljön és vidoran tenyésszék, add előbb neki vissza egészségét, szabadságát. A szabadság ollyan, mint a levegő, – a nemzetek csak benne lélekzhetnek, nélküle fuldokolnak és előbb utóbb meg is fulnak. A szabadság isten napja az erkölcsi égen, mellynek sugarainál látunk, mozgunk, boldogulunk, nélküle sötétben tapogatunk, zsugorodunk, megdermedünk. Szabadság az mellyet egyesek és nemzetek óhajtanak és kik azt nem óhajtják, nem keresik, nem küzdenek érte, megérdemlik, hogy meghaljanak és pedig meghaljanak siratatlanul, részvétlenül.

A szabadság lényegét akarom előadni, hogy ösmerjük a fiut, mellyet megkeresztelénk, hogy tudjuk, kirül és mirül van szó. A szabadság ollyan jogos állapot, mellyben minden ember ember, testi és lelki vagyont gyüjthet, azon vagyont kénye és belátása szerint használhatja, mások hasonjogait meg nem sértve s a (befolyásával) hozott törvényeknek engedelmeskedve. (Ellenben szolgaság az, hol van, ki nem ember, ki előtt a munkálkodás egyik vagy másik mezeje, főleg a jövedelmezőbbek és nagyobb tekintettel járók, el vannak zárva, kinek nem szabad élvezni ollyan örömöket, mellyekre különben szellemi s anyagi tekintetben alkalmatos volna, kinek nyakára szabják a törvényeket, a nélkül, hogy ő közvetve vagy közvetlenül bele folyhatna, kinek jogai a másiké előtt azonnal fölbillennek a mérlegen.) Ezek lényeges részei a szabadságnak, melly, ahol nincs, ott szolgaság létezik, méltatlan állapot akármelly emberhez, de százszor méltatlan ollyanhoz, kinek lelke eléggé mivelt ezen vad sorsot ösmerni s annak keserüségét érezni is.

Vajda Péter nem élhette meg az 1848/49-es forradalom és szabadságharc kitörését. Őt nem a forradalom tette forradalmárrá, hanem mélységes igazságérzete.

1808. január 20-án született a Veszprém megyei Vanyolán, egy nyolcgyermekes család legidősebb gyermekeként. Édesapja, aki féltelkes jobbágy volt, a soproni evangélikus gimnáziumba íratta, ahol Vajda Péter kitűnően tanult, 1826-ban mégis távozott az intézményből. Ennek előzménye egy deprekáció (bűnbánati elmélkedés) alkalmával elmondott beszéd volt, melyben a fiatalember mindenféle elnyomás elleni tiltakozásának és gyűlöletének adott hangot. Két évig a győri akadémián tanult, majd Pestre ment, hogy orvosi diplomát szerezzen. A záróvizsgát sohasem tette le, mert nem volt hajlandó tisztázni magát a vád alól, hogy vezető szerepet játszott a Pest vesztegzár alá vételét követelő tömegmegmozdulásnak az 1831-es felvidéki kolera-lázadás idején.

Ezután kezdődött irodalmi pályafutása, miközben számos lap munkatársa, szerkesztője volt. Írt költeményeket, történelmi tárgyú elbeszéléseket, regényt, drámai műveket, utirajzokat, prózaverseket. Munkássága legértékesebb részének publicisztikai írásait tekintik.

Békés munkahelyre vágyva 1843-ban elfogadta a meghívást a szarvasi gimnázium igazgatói posztjára. Újításokat vezetett be az oktatásban, később híressé vált tanárokat hívott a gimnáziumba. Vasárnaponként az iskolai tanulóinak rendszeres foglalkozásokat tartott, egyre szaporodó érdeklődő előtt. Tanszéki beszédeit Erkölcsi beszédek címmel gyűjtötte kötetbe és 1844-ben szerette volna kiadni. A kézirat cenzora azonban hivatalos vizsgálatot kezdeményezett a szerző ellen.

Vajda Péter 1846. február 10-én halt meg. Az Erkölcsi beszédek fennmaradt kéziratát 1931-ben a Szarvasi Öregdiákok Szövetsége jelentette meg. A könyv megtalálható a szarvasi Városi Könyvtárban.

A rövid életrajzot Elek László: Vajda Péter (Szarvas 1996.) és dr.Kutas Ferenc: Fejezetek Vajda Péter életéből és munkásságából (Szarvas 1999.) című munkái nyomán közöljük.